

Hiiliviisas kaupunkivihreä -podcast

Jakso 3: Niittykävelyllä Vallisaarella

[äänite alkaa]

00:00:00 [Intro]

Aalto yliopiston podcast. [äänimerkki]

00:00:16 Tiina

Moi! Tänään mä oon tullut tänne Helsingin vallisaareen, jossa tänä kesänä järjestetään nykytaidetta esittelevä taidetapahtuma, Helsinki-biennaali. Yksi näistä taiteilijoista on Teemu Lehmusruusua ja mä tapaan hänet tänään. Kävellään ympäri saarta ja keskustellaan taiteen tekemisestä ja tutustutaan samalla tähän tosi hienoon luonnonympäristöön, mitä Vallisaarella on. Mun nimi on Tiina Merikoski ja mä oon maisema-arkkitehti ja tutkijatohtori Aalto-yliopistossa ja mä toivotan sinut tervetulleeksi meidän matkaan tälle kävelyllä. Ja mä pahoittelen, jos tässä taustalla kuuluu jotenkin linnun ääniä, ihmisten ääniä, ehkä jopa autojen ja muiden ääniä ja hälyä, mutta se johtuu siitä, että me tosiaan ollaan täällä Vallisaarella ja täällä tapahtuu aika paljon tällä hetkellä. Taiteilijat viimeistelee töitään tämän päivän aikana, niin täällä pörrää yhtä sun toista, mutta toivottavasti se ei häiritsisi sun kuuntelua liikaa vaan nauttisit tästä keskustelusta siitä huolimatta. Tervetuloa mukaan!

Eli me ollaan tultu nyt tänne Vallisaareen Teemu Lehmusruusun kanssa ja tutustutaan täällä luontoon sekä taiteen tekemiseen. Mä pohdin tuossa aikaisemmin, kun tutustuin mitä sinä olet tehnyt ja näin, voisiko sua kutsua tutkimustaiteilijaksi, mun titteli on tutkijatohtori, voisiko sinulla olla joku tällainen nimike?

00:02:04 Teemu

Joo, toi on itse asiassa ihan hauska. Hauska aihealue ylipäätään tällaiset muuttuvat tittelit ja mitä ne kertoo milloinkin siitä praktiikasta. Aika vakiintunut on tällainen taiteilijatuutkimus-nimike, itsekin kun teen taiteen tohtorin väitöskirjaa ja oon väitöskirjatutkija niin sitäkin kautta se on ihan ammatillinen tällainen moduuli tässä omassa työskentelyssä. Toki sitten niitä voi aika paljon vapaammin ikään kuin kohdata käytettävän, tutkimuksellinen ote on niin laaja käsite, että miten vaikka kukin taiteilija kokee sen oman tutkimuksensa luonteen olevan. Onko se esimerkiksi jollain tavalla tutkimukseen pohjautuvaa se praktiikka, vai onko siinä jonkinlainen toisen alan tutkijoiden kanssa tapahtuva yhteistyö vai onko se jotenkin muuten määrittelemättömällä tavalla vaan tutkimuksellinen se eetos siinä työskentelyssä.

00:03:23 Tiina

Joo ja kerro hei vähän, mä hyppäsin suoraan tuohon aiheeseen mutta kerro vähän sun taustaa, minkälaisia juttuja sä olet tehnyt? Mikä sua on kiinnostanut ja vienyt eteenpäin ja sitten tietysti vähän kiinnostaa sekin, että miten sä oot sinne taiteen tutkimuksen puolelle päätenyt? Että jos sä teet väitöskirjaa niin mikä sulla siinä on kiinnostuksen kohteena? Monta kysymystä nyt putkeen!

00:03:57 Teemu

Joo kyllä se on aika varmaan pitkä matka, joka alkanut ihan sieltä ylipäättään taideopintojen alusta. Jos yrittää kiteyttää, niin se juontuu siihen, kun mä oon taiteen tekemistä ollut aina kiinnostunut, mutta mä tein ekan tutkinnon valtiotieteellisessä tiedekunnassa Helsingin yliopiston maailmanpolitiikan tutkimuksella. Se oli hirveän kiinnostava aihepiiri, mutta sitten kun alkoi olla sellainen ammatillisempi pohdinta käynnissä, niin huomasin että sieltä ei ehkä löytynyt sellaista työnkuvaa, joka olisi jollain tavalla resonoinut siihen omaan tarpeeseen. Monenlaiset esimerkiksi feministiset käsitykset henkilökohtaisesta poliittisena ja vähän muutkin aatehistorialliset, tällaiset "yksi sielu kerrallaan" -tyyppiset poliittiset käsitykset johtivat siihen, että ne taiteen menetit...

00:05:15 Tiina

Täällä tulee joku tämmöinen mönkijä vastaan, annettiin sen mennä ohi kun se häiritsee nauhoitusta

00:05:24 Teemu

Joo, täällä teoksia rakennetaan ympäri saarta. Joo niin tää taiteen metodi tuli jollain tavalla, tavallaan jonkinlainen paradigman muutos tapahtui siinä. Taideopiskeluissa aluksi mä olin tosi voimakkaasti tällaisen henkilökohtaisen kokemuksen kautta, sellaisen itsereflektion kautta sitten tavallaan siihen yhteiskunnassa olemiseen ikään kuin hain sellaista uutta suhdetta.

00:05:58 Tiina

Ja oliko se jotenkin kumminkin jonkinlainen jatkumo niihin sun valtiotieteen opinnoissa, jotenkin kuulostaa vähän siltä.

00:06:05 Teemu

No se on ehkä tälleen jälkikäteen havaittavissa. Silloin se oli ehkä enemmänkin sellainen teesi ja antiteesi -tyyppinen...

00:06:12 Tiina

Just.

00:06:19 Teemu

... kaikenlainen, miten sen nyt sanoisi, sellainen kirjanmakuinen ja lainauksiin perustuva ajattelu jotenkin veke ja sitten sellaisen niin sanotun puhtaan kokemuksen kautta sen ympäristön kokeminen. Tämä tietenkin on siinä mielessä naiivia ajatella, että joku tällainen puhdas kokemus olisi irrallaan olemassa, mutta ei se silti ole välttämättä huono metodi jolle antautua. Sellaisesta tietystä gridista tai freimistä piti siinä vaiheessa päästä ulos ja löytää toisenlaisia tapoja myös ihan konkreettisesti työskennellä ja jäsentää itselleen eri metodeilla sitä olemista. Mä aloitin valokuvataiteen koulutusohjelmassa, tein paljon tällaisia erilaisia liikkuvan kuvan ja valokuvataiteen piiriin kuuluvia teoksia nää opintoajat. Sittemmin se on jotenkin muuttunut sellaiseksi vähän niin kuin välineettömämmäksi tai monivälineelliseksi, ehkä vielä enemmän niistä ilmiöistä käsin muotoutuvat ne teosten toteutustavat. Siinä tapahtui sellainen oman tekemisen etsiytyminen, että se ei ehkä ollutkaan sillä tavalla, mitä ehkä ajattelinkin silloin kun vielä taidekouluun lähdin, että välineen kautta lähestyminen oli vallitseva tapa tulla taiteen kenttään sisään. Se on tässä kymmenen vuoden aikana jo muuttunut paljon myös ihan siellä taidekoulutuksessakin. Mutta nykyään se on aika sellainen sitten systeemistä jollain tavalla se oma tekeminen, ilmiötä lähestytään sellaisella setillä, mitä se vaatii ja sitten taiteellinen prosessi tavallaan rakentuu sitä kautta.

00:08:50 Tiina

Tää on hauska, mä käytän tavallaan samaa ajattelua paljon, kun mä olen ollut hyvin paljon mukana tämmöisissä vuorovaikutustilaisuuksien suunnittelussa ja työpajajutuissa, siellä helposti tai mä näen hyvin sen yhteyden siinä, että monesti lähdetään työtavat, välineet ja metodit edellä ajattelematta loppujen lopuksi sitä, mikä se varsinainen tarve on, mitä tietoa osallistuvilta henkilöiltä halutaan ja mitä päätavoite siinä on. Ja mun mielestä se pitäisi kääntää, ja mitä mä oon tehnyt omassa työssä paljon on se, että mä käänän sen toisinpäin, että lähdetään ensin siitä, että okei, meillä on tällainen tiedon tarve tai tavoite tälle porukalle ja miten me saadaan se ulos sieltä. Jotenkin mä sain kiinni, näen sen yhteyden, jotenkin selitit hienosti tuon äsken.

00:09:45 Teemu

Joo, ja siis se vaatii toki myös tietynlaisia resursseja tai yhteistyötä tai sellaista ryhmätoimintaa koska kuitenkin fakta on se, että jonkun pitää aina joku väline hallita, jotta sitä voidaan käyttää. Mutta sitten jossain vaiheessa kuitenkin, vaikka taiteilijan työ voi olla perinteisesti sellaista yksilölaji tietyssä mielessä, niin. Havahtui. Tai jotenkin työntyä siihen johtopäätökseen, että tässä pitää olla sillä tavalla joustava ja pyytää ihmisiä mukaan sen mukaan, mikä se tarve on.

00:10:37 Tiina

Joo. Nyt täytyy sanoa, että täällä on äärimmäisen kaunista.

00:10:41 Teemu

Pakko hiljentyä, tää on jotenkin ihan mieletön.

00:10:42 Tiina

Jotenkin siis ääni ja koko tää, en mä tiedä, tää maisema, luonto ja sitten vielä paljon tuoksuja, huikeaa!

00:10:56 Teemu

On kyllä hieno! Ja niin, ehkä sitten se vielä tuosta, kun oli kysymys tästä tutkimusvaiheesta ja -työskentelystä, niin kyllä se tuli aika orgaanisesti vastaan sen oman tekemisen kautta, että en mä sitä jossain vaiheessa lainkaan ollut ajatellut että tällä tavalla opinnot vielä jatkuisi, ehkä päinvastoin ajattelin että olisi vapaa siitä akateemisesta kontekstista lopullisesti ja pääsee tekemään mitä huvittaa ilman viiteryhmää siinä. Mutta kyllä se vaan sitten sen tekemisen kautta, kun alkoi syntyämään tällaista aika jatkuvaa ja pitkäkestoista dialogia aika monialaisesti näiden teosprosessien ympärille ja taustalle, niin se alkoi tuntua aika nopeasti tosi sopivalta tavalta työskennellä. Että tulee myös se taiteellisen tutkimuksen työ mukaan siihen kokonaisuuteen. Ja Helsingissä on siinä mielessä tosi hyvä tilanne, että on sekä Aalto-yliopistolla taiteen laitoksella että Taideyliopiston kuvataideakatemiasta taiteellisen tutkimuksen opintomahdollisuuksia kuvataiteen parissa.

00:12:50 Tiina

Joo. Ehkä palataan tähän kaupunkiluontoon, mikä ainakin oletettavasti tässä kuulijaa saattaa kiinnostella, niin mikä sun suhde siihen on tai luontoon ylipäätään? Ootko sä tykännyt liikkua luonnossa tai mikä merkitys kaupungin viherympäristöillä sulle on?

00:13:14 Teemu

Jotenkin mä kuvittelen, että se on yhtä ristiriitainen, monivivahteinen, ailahteleva ja ajatuksen ja käytännön tasolla risteävä ja törmäilevä, kuten varmaan suurimmalla osalla ihmisistä on. Mutta siis täytyyhän se nyt ylipäätään sanoa, että onhan se ihan mielettömän hienoa kuinka monipuolisenv

luontosuhteen on ylipäättään ollut mahdollista omassa elämässään saada. Se on kuitenkin aika valtava spektri, sekä se että on asunut tässä Helsingissä muuttuvassa ja kasvavassa kaupungissa periaatteessa lähes koko ikänsä ja on ollut paljon saaristossa, Saimaalla, Lapissa ja Jäämerellä ja erilaisia yksittäisiä reissuja siihen laskematta, että kyllähän siinä on tosi paljon saanut sellaista jumppaa oman luontosuhteen kanssa. Ja dynamiikkaa, että musta tuntuu että se on jollain tavalla aika dynaaminen ja näitä erilaisia ympäristöjä jollain tavalla vertaileva se oma suhde, että mulla on tosiaan ollut sellainen pitkäkestoinen suhde näihin kaikkiin edellä mainittuihin alueisiin muun muassa.

00:14:54 Tiina

Ja näetkö sä sen, musta jotenkin tosi kaunista ja hienoa, että tuot esille sen että kun Suomi on iso maa niin meillä on myös hyvin juuri sieltä merellisestä saaristosta pohjoisen arktiseen luontoon ja koko se skaala siinä välissä. Minua kiinnostaa, että näetkö sä Helsingissä tai tässä pääkaupunkiseudulla samantyyppistä variaatiota? Löydätkö sellaista monimuotoisuutta? Ei tietysti sitä, että se olisi koko se skaala, mutta onko täällä jokin oma skaala?

00:15:32 Teemu

Joo, ilman muuta! Ehkä yksi kiehtovimmista luontosuhteesta onkin ollut tässä Helsingin se, kun tosiaan mä oon tossa yhtä toista juttua varten laskenut että taidan nyt asua olisiko ollut kymmenennessä tai yhdennessätoista kaupunginosassa Helsingissä kun vuosi sitten muutettiin tuonne Roihuvuoren, ja sillä tavalla aika laaja ihan asumisen kautta se oma historia. Mutta jotenkin sellanen dualismin liukastuminen, että jossain vaiheessa ehkä kasvoi sellaiseen, että ollaan kaupungissa ja sitten lähdetään mökille tai maalle mummolaan tai johonkin reissulle pidemmälle Lappiin niin onhan sillä tavalla tosi paljon jollain tavalla sekoittunut ja ne havainnot, joita tekee täällä kaupunkiympäristössä tavallaan terävöityy niiden muualla vietettyjen aikoja kautta.

00:16:48 Tiina

Täällä on nyt jonkinlainen suihkukoneiden ylilento. Entä onko sulla jotain semmoista, muidenkin kanssa kun oon jutellut niin oon vähän kysynyt, että mikä on tämmöinen sun arkivihreä, minkälaisia luontoalueita jokapäiväisessä elämässä käytät ja kohtaat? Nyt se varmaan on aika paljon tämä Vallisaari, ja jutellaan siitä kohta lisää, mutta Roihuvuorikin on aika lähellä luontoa tälleen kaupunginosaksi.

00:17:28 Teemu

Joo, siellä on jotain vielä jäljellä. Kyllähän se toki tulee sitten, kun on pieniä lapsia, että aika paljon vaikuttaa siihen että ne on ihan sellaiset eskari- ja päiväkotimatkat ja niiltä poikkeaminen sellaista lähintä luontosuhdetta omassa arjessa ja siksi se on minusta tosi tärkeätä että kaikki luonnontilainen ympäristö ei ole jossain auto- tai bussimatkan päässä jonne tarvitsisi lähteä retkelle vaan että jollain tavalla siihen voisi arjessa törmätä, koska kuitenkin ihmiselle arki on aika iso osa elämää. Kyllä mä koen, että se on ainakin mun elämänlaatua parantanut kun muutettiin tonne. Toki kaupungissa on aina monia voimia, on tiivistämistä ja pelkoa sen vähän mitä on jäljellä menettämisestä. Ei se ole yksiselitteistä, ei voi ehkä tuodittautua sellaiseen, että jokin olisi sitten sillä pysyvä ympäristö. Mutta se, että olisi myös sellaista hoitamaton lähimetsikköä, se on musta tosi tärkeää. Se on ehkä sellainen yks itselle isoimpia havaintoja tai teesejä, jos näistä kaupunkiluontoympäristöistä puhuu. Yksi aika hyvä esimerkki oli se kun me asuttiin ennen Roihuvuorta Hermanninpuiston kulumalla siinä vanhoissa lääkiksen rakennuksissa ja siinä oli Hermanninpuisto, jossa oli ollut vankien ja olisiko ollut myös vankilan työntekijöiden vanha puutarha, tällainen täysin myrskynkaatama ja heitteille jätetty,

mutta puistoksi kaavoitettu alue, muistaakseni nimeltään Hermanninpuisto siinä vankilaan pohjoispuolella. Se oli mieleton seikkailupaikka lapsille majojen rakenteluun, oli piilopaikkoja ja siellä oli sellaista itse järjestäytyntä piestä kaupunkiviljelyä. Jotenkin se tietty "virkeytymisen" aste mikä tuli siinä niin sanotusta luonnontilaisessa ja sanotaanko hoitamattomasta ja aika esteettisellä tavalla muodostuneessa pikku puistikossa oli ihan mieleton. Me saatiin seurata, kun se meidän ikkunoista näkyi, sen puiston infran tulemista siihen ja hienoahan se on, että se on puisto ja siihen saatiin myös perustettua tällainen kaupunkiviljely-yhdistys, jolle siihen sitten lisättiin oma viljelyalue, että se oli monella tavalla varmaan tosi hyvin mennyt prosessi sen puiston kannalta. Mutta se oli mielenkiintoista ihan tälleen omakohtaisesti vaan havainnoida sitä, että vaikka siinä toki tuli uusia käyttötapoja, iso leikkialue, joka on päällystetty jollain kumirouheella ja nurtsia jossa on helpompi pelaillaan ja olla piknikillä, siis monesta näkökulmasta positiivisia asioita, niin se oli jännä, että jotenkin se ei enää tarjonnut itsellesi sellaista samanlaista rentoutumista omasta, aika järjestäytyneestä arjesta. Et se on mun mielestä sitten ollut sellainen... Päästetään toi motskari tosta.

00:22:08 Tiina

Joo, täällä tapahtuu aika paljon. Saat kohta kertoa, että mitä, mutta huomaa, että täällä on kyllä semmoinen pöhinä päällä.

00:22:28 Teemu

Joo mut tosiaan toi pointti sen tietynlaisen hoitamattoman tai edes hoitamattoman näköisen, vähän villin estetiikan ja sitten sellaisen pelkästään nurmikkoa ja jalopuuta sisältävien puistokaavojen ero on ainakin itselle tosi iso.

00:22:59 Tiina

On. Ja täällähän nyt todella näkee, kun täällä on paljon alueita missä ei saa liikkua edes ja tää on pitkään ollut enemmän tai vähemmän luonnontilainen sitten näiden alkuperäisten käyttötarkoitusten lakattua. Tämähän on ihan uskomattoman hienon näköistä, täällä on niin paljon elämää ja kasveja, tätä voisi katsoa, yhdessä kohdassa voisi vaan pysähtyä, katsoa tuonne metsään ja löytää tuhansia yksityiskohtia.

00:23:32 Teemu

Kyllä, ja siis jos mä itse mietin epäanalyttisesti niin kehollinen kokemus on mun mielestä erilainen, kun kohtaa estetiikan, jossa on moninaisuutta ja jonkinlaista rauhaan jättämistä. Tossa on ollut mun oma teos täällä Vallisaarella liittyen lahoamiseen ja maaperän tulemiseen. Se on oikeastaan luksusta nykyään kun jokin saa rauhassa lahota jossain, sellainen tietty pyhyys siinä.

00:24:13 Tiina

Kyllä, ei aina olla siivoamassa pois kaikkea.

00:24:16 Teemu

Se on sitäkin. Mä koen että se monimuotoisuus sitten itsessään, se biologinen diversiteetti ja sen monenlaiset seuraukset ovat tutkijoilla tiedossa, mutta vaikka mä en ajattelisi sitä ollenkaan ekologisesti, niin moninaisuus ympäristössä jollain tavalla ruokkii ehkä moninaisuutta myös ihmisten parissa. Mä voin jotenkin itse kokea sen, että jos meillä on moninainen kaupunkiluontoympäristö, niin kyllähän sillä on tietty ideologinen, tai jos ei ideologinen niin jonkinlainen henkinen arvo, että me hyväksytään moninaisuutta, kunnioitetaan ja tuetaan sitä. Puutarhasuunnittelua on käytetty

myös erilaisten ideologioiden ja valta-asetelmien työkaluna, että siitä ei kauhean pitkälle tarvitse raaputtaa pintaa että päästään politiikkaan ja vallankäyttöön.

00:25:30 Tiina

Joo toi on minusta tosi hienosti sanottu, että tavallaan vaikuttaa myös siihen ajattelun mindsettiin ja asenteisiin, mitä näet ja koet ympäristössä.

00:25:48 Teemu

Joo, kyllä mä koen, että se on näin, vaikka sitä ei kukaan olisi välttämättä suunnitellut tietoisesti tuottamaan tietynlaista vaikutusta tai sitä ei aina itse huomaisi tai osaisi rekisteröidä omassa kehossaan ja mielessään, miten ympäristö vaikuttaa. Pidemmän aikaa itseäni havainnoituani näissä asioissa, tänä päivänä se tuntuu hyvin selvältä.

00:26:25 Tiina

Kerro vähän mitä täällä Vallisaassa, tai voit kertoa ylipäätään, onko Vallisaali ollut sinulle ennen tätä, nyt kun täällä tapahtuu ja säkin teosta viimeistelet, onko se ollut sinulle aikaisemmin tuttu vai nyt tämän biennaalin kautta tullut vasta tutuksi.

00:26:48 Teemu

Kyllä tämä on tullut mulle vasta periaatteessa tämän biennaalin kautta tutuksi. Toki tämä avautui yleisölle jo vähän ennen kuin tänne taiteilijoita kutsuttiin, olikohan se yhden kesän siinä auki tai kaksi. Ei tullut silloin käytyä, mutta kyllähän tässä nyt toki kun on tasaisemmin ollut ja nyt tuli tää vielä vuoden siirtymä tässä, on käynyt parinkin vuoden ajan säännöllisemmin täällä, niin toki se suhde muuttuu. Täähän on siinä mielessä aika erikoinen ajanjakson tarkastella, kun tässä just osittain se viljeys siirtyy infrastruktuurin tieltä. Toki näistä luontoalueista on pidetty suurin osa, miltei kaikki suljettuna ja tietääkseni koskemattomina, mutta ihan vaan se, että tuodaan ihmisille tarpeellista tarpeellista infraa, niin se muuttaa sellaista tiettyä aavemaisuutta, mikä täällä oli vielä silloin ekoilla reissulla enemmän jotenkin tutuksi, jollain tavalla inhimillisemmän tutuksi kokemukseksi. Mut se nyt on asia joka tapahtuu paikoissa, joissa ihmiset vieraillee eikä siinä oo sinänsä mitään pöyristyttävää näiltä osin, on vain mielenkiintoista havainnoida, minkälaiset yksityiskohdat muuttaa sitä.

00:28:35 Tiina

Niinpä. Ja täällä pystyy hyvin aistimaan sitä tunnelmaa kun nää vanhat rakenteet luonto on ottanut jo haltuun ja näin, että pystyy kyllä tavallaan kuvittelemaan, että mitä se oli kun tämän avaamisen jälkeen ensimmäiset ihmiset tänne astuivat.

00:28:55 Teemu

Kyllä joo, ja kyllähän se silloin heti kun ne avattiin, ennen kuin täällä alettiin mitään infraa edes parannella, niin maaperän kulumisen ja ihmisten polut ja reitit ja tällainen alkaa silloin heti näkyä, Mutta joka tapauksessa niin nää suljetut alueet tästä minkä ympärille tässä tää reitti muodostuu on ihan poikkeuksellista luontoa tässä Helsingin tuntumassa ja tää on ihan mielettömän hienoa mun mielestä, että ihmisellä on mahdollisuus tulla tälleen rajatusti ja sääntöjen mukaisesti tulla tutustumaan tähän saareen.

00:29:54 Tiina

Joo, onhan toi nyt ihan poikkeuksellista, että tämmöistä näinkin just ihan oikeasti villiä luontoa on lähellä ja keskellä kaupunkia, että tietysti siinä on se lauttamatka, mutta aika lyhyt sellainen.

00:30:10 Teemu

Ja sehän on joo osa perillä olemista se lauttakin.

00:30:16 Tiina

Kyllä. Hei kerro tästä biennaalista, mitä se tarkoittaa?

00:30:25 Teemu

No mä voin ehkä oman teoksen kohdalta osata vastata tuohon kysymykseen. Mun teos, House of Polypores, voidaan suomentaa vaikka "Kääpien talo", on tällaiselle raunioituneen rakennuksen kivijalalle eli jo ihmisen muokkaamalle luonnolle tehty installaatio. Se on aika tämmöinen hybridimäinen eli ei ehkä lukeudu mihinkään yksittäisen taidemuodon piiriin. Siinä on tällaista sienimateriaalia hyödyntäen rakennettu tilarit tai pylväiköt, jotka sisältävät urut eli urkupillit joo. Tämä ympäröivä ekosysteemi ja teknologia kietoutuvat sitten yhteen teoksessa sillä tavalla, meillä on sensoreita näissä lahoavissa puissa ja maaperässä siinä teosalueen vieressä ja niissä tapahtuva tosi hienovarainen värähtely vaikuttaa tän urkupillistön sointiin. Eli ollaan tehty tällainen eräänlainen saaristokappeli, jossa hiljennytään näiden lahoamisprosessien äärelle. Mutta tämä ei ole siis speaktaakkelimainen fanfaari ollenkaan, vaan hyvin hiljaa ja hitaasti soivia nää, vähän niin kun jonkinlaista sivilisaatioiden ajallisuutta kuvaavat sienipylväät. Ja siinä on ihmisiä jo käynyt demovaiheessa ja sanonut että hauskaa että kun alkaa kuuntelemaan teosta, niin alkaa huomaa myös nämä ympäristön äänet, linnut ja luonnon äänet ihan eri tavalla. Että joo, jonkinlainen pysähtyminen tällaisten ihmisten ihmiselle paljolti havaitsemattomien lahoamisprosessien äärelle on tässä se homman eetos ja sielu. Ja tässäkin on tosi tärkeänä tämä työryhmän toiminta, mulla on siinä säveltäjänä Antti Tolvi ja äänisuunnittelijana ja järjestelmäsunnittelijana Markus Heino ja tämän meidän kolmikron taiteellinen työryhmä on tämän teoksen toteuttamisen mahdollistanut. Mä itse tykkään tosi paljon siitä ajatuksesta, että me voidaan olla reaaliajassa kytkeytyneenä ekosysteemin toimintaan. Me ei tavallaan silloin siirretä sitä pois sieltä paikalta vaan tuodaan ihminen aistimaan sitä vähän tällaisen eräänlaisen instrumentin tai avusteisesti havainnoimaan ympäristöä vähän toisesta kulmasta. Tässä tasapainoilee sellainen tietynlainen dystopia ja utopia, voi ajatella, että siinä on tällainen vähän niin kuin kaatunut sivilisaatio, joka ei enää ole siinä suuruudessaan, missä se joskus kuvitteli olevansa, mutta toisaalta voidaan ajatella, että siinä on biodiversiteettiin perustuva uusi sivilisaatio, joka on ottamassa sijaa.

00:34:47 Tiina

Joo. Kuulostaa siis tosi mielenkiintoiselta ja siihen siis pääsee tutustumaan, miten se oli, kahdestoista kuudetta alkaen?

00:34:53 Teemu

Joo, tää tais kahdestoista kuudetta aueta tämä. Saari on kyllä avoin, mutta teokset on avoinna siitä sitten syyskuun loppuun asti.

00:35:03 Tiina

Entä mites, mä kysyn vielä tämmöisen käytännön kysymyksen, ihmisiä varmaan kiinnostaa, että mitä se tarkoittaa että ne on avoimia? Tarkoittaako se että voit, tai siis tietysti ne on jollain tavalla

valmiita ja niihin pääsee siihen äärelle ja näin, mutta että oletko sä läsnä täällä joskus, onko mahdollisuuksia tavata taiteilijoita, mitä kaikkia tapoja on tutustua noihin teoksiin?

00:35:32 Teemu

Voi olla joo, se on varmaan asia, mitä pitää vähän kysyä täältä HAMin henkilökunnalta, että onko mahdollisesti tulossa vallitsevissa olosuhteissa tapaamisia, mutta ainakin omalta kohdalta voin kyllä sanoa, että saa myös olla yhteydessä ihan vapaasti, jos tuntuu että haluaa mitä tahansa asian tiimoilta miettiä niin se on mahdollista. Mä en ole varma onko täällä opastettuja kierroksia tai miten se nyt tänä kesänä järjestetään Tää homma. Kyllähän täällä oli ihan valtava määrä erilaista oheisohjelmaa suunniteltu jo silloin viime vuodeksi, mutta sitten näissä olosuhteissa ollaan aika varovaisia niiden suhteen vissiin vieläkin.

00:36:26 Tiina

Joo, totta kai. No semmoinen tuli vielä mieleen, mun tekee mieli kysyä, kun kerroit jo aikaisemmin vähän sun taiteellisen ajattelun ja työskentelyn taustoista ja nyt tästä viimeisimmästä teoksesta, niin miten lähtökohtaisesti tai alun perin luonto löysi sun taiteeseen? Tuliko se sieltä valokuvauksen, luontokuvaamisen kautta se mielenkiinto sitä kohtaa vai mistä se luonto tuli mukaan?

00:36:59 Teemu

No se on tosi hyvä kysymys, koska mä en itse oikeastaan koe varsinaisesti, että mä käsittelen luontoa taiteessa. Totta kai se on siinä nyt monella tapaa näkyvillä, mutta ehkä se miten sinne on etsiytynyt tai mikä se tarve siihen on ollut, on ehkä sellainen suuri omaa olemassaoloa koskeva päivittäinen ihmetyksen aihe. Ja oikeastaan se on silloin enemmän sellainen tarve kokea yhteyttä biologiseen ympäristöön, josta on riippuvainen. Ja jollain tavalla kilvoitella sellaisen yhteyden kanssa. Me ollaan jollain tavalla peruuttamattomasti monia yhteyksiä saatettu katkoa tai muuttaa joksikin ihan muuksi, mutta silti meillä on joka päivä mahdollisuus jollain tavalla kokea ihan pelkästään se maaperä, jonka päällä me kävellään uudella tavalla. Ja siitä tulee aika silleen ontologinen tai olemassaoloon liittyvä eksistentiaalinen kysymys aika nopeasti, että mä oon ehkä enemmän sellaisten parissa siinä omassa työskentelyssä, mistä se lähtee liikkeelle. Biologiset prosessit vaan sattuu nyt tuntumaan oman olemassaolon kannalta hyvin keskeisiltä. Kyllä se voisi olla joku muukin asia, joka tuntuisi samalta pohjalta keskeisemmällä. Se voisi liittyä vaikka identiteettiin, ihmisryhmiin, tiettyyn historiaan tai johonkin muuhun poliittiseen liikkeeseen, että se voisi olla tosi moni muukin. Mutta se on itselle tuntunut siltä, että ehkä suurin hämmennystä aiheuttava, jollain tavalla nipistelevä homma siellä takaraivossa on juuri se, että miten tämä systeemi toimii joka me meitä tässä pitää elossa ja miten tämä planeetta tässä huojuu näissä isoissa muutoksissa mukana.

00:39:42 Tiina

Niin niin ja nyt mä tekee vielä mieli kysyä, että minkälaista on työskennellä luonnon kanssa, näetkö että se on osa teidän työryhmää, tai tekeekö se jotain ihan omia juttuja? Pystytkö sä, onko helppoa saada irti se mitä haluat, kun siellä on ihan oma elämä sitten aina kumminkin mukana?

00:40:09 Teemu

Siinä se onkin kyllä yks juttu. Kyllähän me nää kaikki asiat mitä me tässä tehdään, tehdään ihmisinä ja omista tarkoituspäristä, että eihän nää luonnonympäristöt tässä varsinaisesti meitä tai tuollaista teosta itselleen tarvitse, paitsi ehkä epäsuorasti, jos ajatellaan että me ihmisinä koitetaan olla siellä vähän herkemmin.

00:40:43 Tiina

Niin ja onhan jonkinlaista, no nyt sun teoksessa ihan konkreettista äänen antamista.

00:40:51 Teemu

Niin no joo, kyllä sitä kautta.

00:40:52 Tiina

Sehän on usein vähän vaikeaa että luonto ei osaa oikein itse kertoa itsestään.

00:40:57 Teemu

Kyllä joo, on se sitä sillä tavalla epäsuorasti, mutta se on ehkä itselle vaikeampaa käytännössä, koska me joudutaan jatkuvasti katsomaan tässä säätiloja ja ne vaikuttaa meidän aikatauluihin ja teoksen toimintaan. Tässä on myös kokeellisia elementtejä vaikkapa noiden sienitiilien reagoimisesta näihin sääolosuhteisiin. Viime viikolla tuli aika iso iso myrsky ja riittävän iso myrsky voisi vaikka tuhota tuon teoksen. Että siinä on aika paljon enemmän sellaista epävarmuutta ja oman kontrollin höllentämistä teoksen parissa. Se on välillä aika stressaavaa ja siinä mielessä vähän eri tavalla kuormittavaa, varsinkin ekoilla kerroilla kun teki ulkona, se vaatii huoltamista ja hoivaamista. Mutta sitten vastapuolena, juuri se minkä takia sinne on siirtänyt tekemistään, niin sä olet vaikka tämän suomen lyhyen kasvukauden, jos nyt ajatellaan, että on tällainen kesäkauteen sijoittuva teos, niinjoka viikko näet, miten ympäristö muuttuu. Ja tulet tavallaan itse paljon tietoisemmaksi kasvukauden kehittymisestä, mitkä linnut ja eläimet tulee eri aikoina kesästä eri paikoissa osallistumaan teokseen tai tuhoamaan sitä, millä tavalla eri sääolosuhteissa estetiikka siinä alueella muuttuu... Ja joo, kyllähän se hyvin pitkälti on tällainen laboratorio itsellekin tehdä ulkona taidetta. Siihen liittyen tulee myös vietettyä aikaa enemmän kenttäolosuhteissa ja se on sellainen suunta mihin omaa praktiikkaa on sitten halunnutkin viedä. Se on myös usein kontaktipintaa esimerkiksi luonnontieteiden, ilmastotutkijoiden, maaperätutkijoiden tai vaikkapa tällaisten tutkivien viljelijöiden kanssa työskentelyä. Toki voi lukea artikkeleita ja haastatella ihmisiä muutenkin, mutta kyllä se aika keskeisessä osassa tässä tekemisessä on, että nimenomaan mennään niiden ilmiöiden ja olosuhteiden pariin.

00:44:06 Tiina

Niinpä. Me annetaan taas mönkijän mennä ohi. Kerro vielä loppuun sun tipsit, missä nyt kannattaisi käydä kaupunkiluonnossa. Tuleeko sulla mieleen jokin suosikkikohta, onko se vallisaari vai löytyykö jokin muu?

00:44:32 Teemu

Joo toi on kyllä iso juttu, on niitä paljon paljonkin. Totta kai tämä vallisaari on sellainen mihin varmaan tänä kesänä kantsii tulla käymään vaikka olisi käynytkin jo, täällä on monia teoksia myös noissa sisätiloissa, mihin ei välttämättä ole muuten päässyt ja kyllä täällä aika monipuolisesti pystyy sekä ekosysteemin että kulttuurisen systeemin tasoja reflektoimaan tänä kesänä, että suositus sille. Ehkä itselle sellainen, jos miettii lempipaikkoja kaupungissa on sitten tuo toinen saari, Vartiosaari, tuolla Itä-Helsingin suunnalla, joka toivottavasti säilyy sellaisena löytämisparatiisina ja toisenlaisena kaupunkiympäristönä tulevaisuudessakin.

00:45:35 Tiina

Kiva, toivotaan sitä ja minä kiitän sua Teemu tästä kivasta keskustelusta ja kävelystä.

00:45:41 Teemu

Kiitos! Meille tulikin just tasan tässä tää ympyrä täyteen saarella.

00:45:43 Tiina

Joo kyllä! Jes, kiitti!

00:45:46 Teemu

Kiitos!

00:45:50 Tiina

Hei ihanaa, että sä otit mut ja Teemun mukaan sun kaupunkiniittykävelyille. Toivottavasti sinä nautit tästä keskustelusta yhtä paljon kuin minä. Ota ensi kerralla mukaan Helsingin kaupungin luontoasiantuntija Tuuli Ylikotila ja kuule, kuinka hän kertoo kaupunkiluonnon monimuotoisuuden merkityksestä ja siitä, miten tärkeää on linkittää nämä viheralueet toinen toisiinsa. Ota myös mukaan maisema-arkkitehti Mari Ariluoma, ja opi silloin suunnittelijan näkökulmasta ja kaupunkien tulevaisuudesta ja siitä, minkälaisia keinoja ja ajatuksia kaupunkiluonto tarjoaa maisema-arkkitehdeille ja kaupunkisuunnittelijoille, miten he näkee ja kokee kaupunkiympäristöä. Moikka!

Tämän keskustelun on toteuttanut ja tuottanut monialainen tutkimushanke CO-CARBON yhteistyössä Baltic Sea Action Groupin kanssa. Voit tutustua tutkimukseen sivulla cocarbon.fi ja Itämeren suojeluun ja BSAG:n toimintaan verkkosivulla bsag.fi.

00:47:22 [Outro]

[äänimerkki]

[äänite päättyy]